

формували основи самостійної оздоровчої діяльності та формували прагнення до здорового способу життя. Подальші дослідження доцільно провести у оновленні змісту програм фізичного виховання вищих навчальних закладів шляхом введення фізкультурно-оздоровчих технологій, що відповідають інтересам молоді, сприяють оздоровчому, а головне – тренувальному ефекту. Підготовка викладачів, які володіють досвідом використання фізкультурно-оздоровчих технологій, формують технічно-матеріальну базу, програмують нові сучасні, привабливі, емоційно захоплюючи заняття фізичним вихованням за допомогою комп'ютерних програм зі студентами в залежності від особливостей стану здоров'я, фізичної підготовленості, статевих відмінностей.

ЛИТЕРАТУРА

1. Верховська М. В. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до використання фізкультурно-оздоровчих технологій у професійній діяльності: автореф. дис... к. пед. наук: 13.00.04 / М. В. Верховська ; Класичний приватний університет. – Запоріжжя, 2015. – 20 с.
2. Воропаєв Д. С. Необхідність впровадження здоров'язберігаючих технологій в закладах освіти // Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту школярів та студентів України : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. – Суми, 2007. – С. 224 – 227.
3. Кібальник О. Я. Підвищення рухової активності підлітків з використанням занять фітнесом оздоровчого спрямування : навч.- метод. посібник / О. Я. Кібальник. – Суми : СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2006. – 48 с.
4. Пономаренко М. В. Сутність підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання фізкультурно-оздоровчих технологій у професійній діяльності / М. В. Пономаренко // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету : зб. наук. праць / редкол.: І. П. Аносов (голов. ред.) [та ін.]. – Мелітополь, 2011. – Вип VII. – С. 319–326.
5. Пономаренко М. В. Формування мотиваційного компоненту учнів загальноосвітніх навчальних закладів до занять фізичною культурою / М. В. Пономаренко // Сучасні соціально-економічні системи та проблеми освітології : матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та аспірантів (м. Дніпропетровськ, 13 квітня 2013) / Дніпропетровський університет ім. Альфреда Нобеля. – Дніпропетровськ, 2013. – С. 179–181.

УДК 622

СОЦІАЛЬНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ

К.А. Зіборов¹, Т.О. Письменкова², С.О. Федоряченко³

¹кандидат технічних наук, завідувач кафедри основ конструювання механізмів і машин, Державний вищий навчальний заклад «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна, e-mail: ziborov@nmu.org.ua

²методист вищої категорії навчального відділу, старший викладач кафедри основ конструювання механізмів і машин, Державний вищий навчальний заклад «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна, e-mail: pismenkovat@rambler.ru

³кандидат технічних наук, доцент кафедри основ конструювання механізмів і машин, Державний вищий навчальний заклад «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна, e-mail: serg.fedoryachenko@gmail.com

Анотація. У роботі проаналізовано соціальну складову підготовки спеціалістів технічних спеціальностей в рамках запропонованих дисциплін.

Ключові слова: компетенція, тестування, аналіз.

SOCIAL COMPONENT OF TECHNICAL SPECIALIST TRAINEE

K.A. Ziborov¹, T.O. Pismenkova², S.O. Fedoryachenko³

¹Ph.D., head of the Machinery design fundamentals department, SHEI “National mining university”, Dnipropetrovsk, Ukraine, e-mail: ziborov@nmu.org.ua

²Methodologist of the highest category, senior lecturer of Machinery design fundamentals department, SHEI “National mining university”, Dnipropetrovsk, Ukraine, e-mail: pismenkovat@rambler.ru

³Ph.D., Machinery design fundamentals department, SHEI “National mining university”, Dnipropetrovsk, Ukraine, e-mail: serg.fedoryachenko@gmail.com

Abstract. The paper provides the analysis of social component of technical specialist trainee according to proposed courses.

Keywords: competence, test, analysis.

Вступ. Сучасне становлення ринкових відносин у країні вносить певні корективи і в освітню галузь, змушуючи вищі навчальні заклади швидкими темпами адаптуватися до їхніх вимог.

Сьогодні назріла гостра необхідність зміни в системі підготовки фахівців: потрібен інженер, широко освічений відповідно до світових стандартів, здатний витримати конкуренцію на ринку праці, такий що вміє прогнозувати наслідки своєї діяльності. Питання підвищення якості підготовки інженерів у вищих навчальних закладах, що стоїть зараз, не може вирішитися без головної проблеми – інтенсифікації освітнього процесу, до якого поряд з технічними дисциплінами повинна входити соціально-гуманітарна складова.

Мета роботи – визначити роль та необхідність соціальної складової в підготовці технічних спеціалістів.

Основний матеріал. При прийомі на роботу сучасний роботодавець цікавиться не тільки рівнем та кваліфікацією, що записані в дипломі випускника, а й що випускник вміє робити, що йому цікаво і що він вже робив. Тому

якщо випускник вищого навчального закладу має до своїх базових компетентностей, які відповідають його кваліфікації, додаткові знання, а особливо уміння, які він отримав за період навчання, – це добавляє йому бали, які дозволяють бути конкурентоспроможним на ринку праці.

Діючим законодавством передбачено для студентів вибіркова складова підготовки у межах відповідної освітньої програми, в обсязі, що не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти [1]. В рамках вибіркової складової освітньої програми колективом кафедри основ конструювання механізмів і машин Державного ВНЗ «Національний гірничий університет» запропоновано цикл навчальних дисциплін соціального спрямування, які формують додаткові компетентності фахівця: «Методи і засоби сучасних дизайнерських рішень», «Комунікативний дизайн» та «Прикладні інформаційні технології в науці та освіті».

Класична підготовка інженера зосереджує його на працездатності виробу, його конструктивних та техніко-технологічних характеристиках і можливостях оптимального виробництва. Запропоновані дисципліни додають можливості доповнити споживчі якості кінцевого продукту або технології: зовнішню форму, певну композиційну особливість, відповідні кольорно-графічні та стильові ознаки, зручності у використанні тощо.

З розвитком виробництва і технологій та виникненням в суспільстві масового споживання, де особливого значення набула реклама, споживачья мотивація суттєво змінилась: потребу у продукті замінила потреба у комунікативному акті – смисловій подачі та сприйнятті інформації, що містяться у зовнішній формі продукту та формі його представлення.

За традиційним на сьогодні визначенням, дизайн – це сфера вільної творчості, в якій особистість дизайнера, як і в інших творчих професіях, відіграє ключову роль. У дизайнерському результаті завжди присутній талант автора, його почерк, світогляд, система цінностей. Певні підходи і процеси в дизайні близькі художнім, що в пошуках життєвої гармонії орієнтовані на культурні пріоритети. Але, на відміну від художника, який вкладає у свій твір власний потенціал, особистий шлях досягнення і розуміння всесвіту і має кінцевою метою самовираження, дизайнер працює для безлічі людей, що використовують у повсякденному житті результати його праці. Створюючи свій продукт, дизайнер взаємодіє з фахівцями з інших споріднених галузей, часто працює в міждисциплінарних командах. Він зобов'язаний враховувати безліч об'єктивних факторів, що так чи інакше впливають на кінцевий результат, вивчати і передбачати переваги і потреби конкретної аудиторії у відповідному сегменті ринку. Тому якщо ми додамо до класичної інженерної

підготовки деякі навички дизайнерського підходу, це тільки додасть кінцевому продукту – фахівцю, суттєвих переваг при соціальній адаптації на ринку праці.

Дизайн – це синтезна діяльність, результатом якої є цілісний продукт з розмаїтими художньо-технічними характеристиками. Інженер з навичками дизайнера розглядає всі стадії «життя» свого продукту від ідеї до утилізації, і саме в такому підході криється найбільш значущий результат.

Сучасна інженерна діяльність передбачає не тільки взаємодію з технікою, але в значній мірі – з людьми. Як правило, інженер стає керівником колективу. Отже, він повинен знати, як функціонує колектив, яке місце займає окрема людина в колективі. Тому комунікація стає важливим інструментом впливу на колектив. Однак технічний і технологічний прогрес призвів до впровадження в наш повсякденний і професійний ужиток нових засобів комунікації. І невміння користуватися, точніше, ефективно використовувати ці засоби часто виявляється критичним.

Комунікативна компетентність – невід’ємна складова сучасного фахівця. До складу компетентності включають сукупність знань, умінь і навичок, що забезпечують ефективне спілкування. Такого роду компетентність передбачає вміння змінювати глибину і коло спілкування, розуміти і бути зрозумілим партнерами по спілкуванню.

Але крім володіння комунікативними здібностями, фахівець повинен володіти засобами комунікації. До засобів реалізації комунікативних актів можна віднести комунікаційні технології. Подібні технології активно застосовуються для передачі інформації і забезпечення взаємодії людей в сучасному суспільстві. Сучасний висококваліфікований фахівець у будь-якій галузі діяльності повинен не тільки володіти знаннями в області інформаційних комунікативних технологій, а й бути фахівцем щодо їх застосування у своїй професійній діяльності [2].

Для перетворення матеріалу на інформаційно-комунікаційну технологію в будь-якому професійному середовищі фахівець повинен мати уявлення про предметну область, вміти систематизувати знання, грамотно використовувати методики перетворення інформації, бути добре поінформованим про можливості інформаційно-комунікаційних технологій, знати комп’ютерні засоби, за допомогою яких може бути досягнутий той чи інший комунікаційний прийом. Крім того, фахівець повинен володіти технічними і програмними засобами, які він буде використовувати для створення продукції, і за допомогою яких буде здійснювати обробку та донесення інформації.

Сьогодні, враховуючи безмежні можливості комунікаційних техноло-

гій, роботодавець все частіше використовує нові форми спілкування із здобувачем – на відстані, через соціальні мережі. Тенденції сучасного світу змушують по-іншому поглянути на ступінь важливості подачі інформації як у своїй традиційній, так і в новій комп'ютерній формі. Нові віяння вимагають від здобувача крім здатності презентувати себе, уміти використовувати інформаційні технології в повному спектрі можливостей. Часто вимогами роботодавця є розробка та презентація проекту, а для цього необхідно мати здібності не лише користуватися інформаційними технологіями, а і уміння донести інформацію так, щоб позитивно вплинути на рішення роботодавця.

При спілкуванні на відстані первинна функція донесення інформації – інформування, більше не має ключового значення. Проблема вибору зсувається в бік естетичних категорій, відчуттів, емоцій. Саме завдання донести інформацію в найбільш вигідному ракурсі і вирішують студенти в рамках вищезазначених дисциплін. Вони вчаться знаходити спосіб залучити аудиторію, надихнути її, створити попит, мотивувати людей відповідати на інформацію.

На наших очах за кілька років повністю змінилися інструменти роботи, форми кінцевого продукту і ті обов'язки, з якими стикається сучасний випускник. Динамічно змінювати освітні програми цілком не завжди доречно. Також не обов'язково отримувати додаткову освіту, достатньо оволодіти компетентностями в запропонованих дисциплінах, які об'єднують в собі широкий спектр міждисциплінарних зв'язків. Фундаментальна складова програм дисциплін спрямована на підготовку універсальних фахівців, які будуть мати системне, концептуальне, стратегічне творче мислення, загальну візуальну культуру і вміння приймати рішення.

Висновок. Вирішуючи питання загальнотехнічної і спеціальної підготовки інженера, слід готувати його до вирішення як власних, так і загально-суспільних соціально-гуманістичних проблем – екологічних, естетичних, моральних, правових. Тому на сучасному етапі розвитку системи вищої освіти необхідна інтеграція фундаментальних, спеціальних і соціально-гуманітарних дисциплін з метою формування у майбутніх інженерів такої системи знань, яка необхідна для реалізації завдань сучасної технологічної культури.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України "Про вищу освіту" від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu> – Назва з екрана.

2. [Проців В.В.](#) Коммунікаційний дизайн – ще один крок до реалізації вимог сучасного працедавця / В.В. Проців, К.А. Зіборов, Т.О. Письменкова, І.В. Вернер // Збірник тез доповідей науково-практичної конференції «Проблеми реалізації академічної автономії вищих навчальних закладів» / НГУ – Д., 2016.